

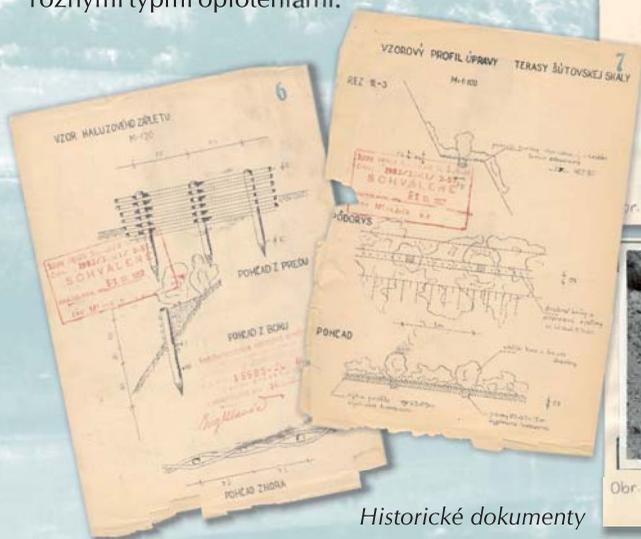
VÝZNAMNÉ
LESNÍCKE
MIESTO

SPECIAL
FORESTRY
SITE

Úlohou lesníkov je zachovávať a múdro využívať životodarné zdroje lesa. Jedným z miest, kde sa veľmi názorne prejavila ich odbornosť a vytrvalosť je

ŠŤTOVSKÁ SKALA

Čo sa tam stalo? Koncom 50 tých rokov 20. storočia bola pri výstavbe Krpelianskej priehrady odstrelená časť príľahlého kopca. Obnažila sa veľká skalná stena, ktorá pôsobila v krajine rušivo, navyše padajúcimi kameňmi ohrozovala premávku na hlavnom cestnom a železničnom ťahu. Lesníci dostali za úlohu problém hrozivej steny vyriešiť. Vysekali do nej nad sebou sedem päť metrov širokých terás s celkovou dĺžkou 402 m, v týchto vyhlúbili pozdĺžne ryhy, lanovkou do nich navozili 106 m³ zeme a do tejto vysadili, vysiali a dosádzali rôzne dreviny, ktoré chránili aj rôznymi typmi oplateniami.

Historické dokumenty

Obr. 1 Borovica čierna na Šťtorskej skale (1965).

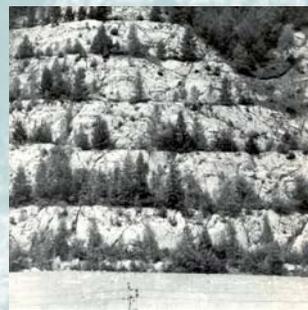
Obr. 2 Pohľad na Šťtorské terasy v roku 1965. V pozadí rážerovný lom.

Predchádzajúce slová znejú jednoducho, no skrýva v sebe veľa šikovnosti, úsilia, odvahy, trpezlivosti i nákladov. Proces trval roky. Na jeho konci vznikol malý zázrak holá skala ožila. Je to dôkaz mimoriadnej schopnosti lesa vylepšovať životné prostredie, vytvárať a spevňovať pôdu, zachytávať vodu...

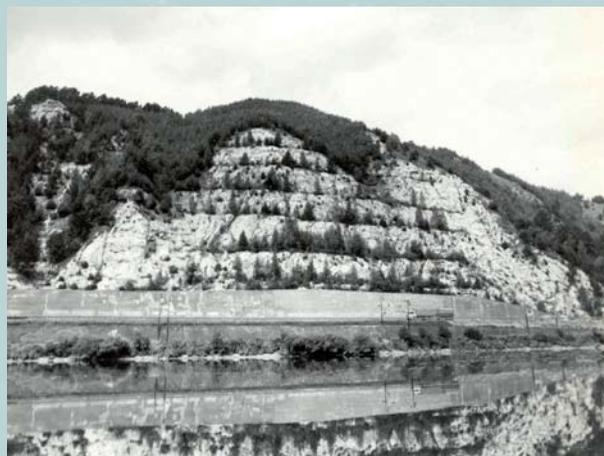
Je to dôkaz schopnosti lesníka využívať vedomosti v prospech krajiny a jej obyvateľov.

Vyvážanie zeminy v r. 1960

Dnes už len pamätníci vedia, že les nad oporným múrom pri štátnej ceste medzi Kral'ovanmi a Martinom je odvážna biologická konštrukcia založená na takmer kolmej a úplne holej skale. Vysekané terasy už zanikli v zelených korunách borovíc, smrekovcov, rakytníkov, dráčov, i briez. Umelo založené porasty vytvorili pôdu do ktorej prirodzene naleteli semená ďalších drevín. Korene stromov pospájali drobiaci sa kameň. Na skalu sa vrátil les a do neho život. Sila prírody a sila človeka zvíťazili.

Stav v roku 1979, vpravo detail záberu

Stav v roku 2006

VÝZNAMNÉ
LESNÍCKE
MIESTO

Šútovska skala Šútov Rock

Nachádzate sa na mieste významného lesníckeho počínu. V roku 1960 tu bola zalesnená skalná stena, ktorá vznikla odstromom svahu pri výstavbe Krpeľavskej priehrady.

Vápencová stena pôsobila v krajine mimoriadne rušivo, navyše ohrozovala cestu padajúcim kamením. V stene bolo preto vysekaných šesť terás širokých 5 metrov s celkovou dĺžkou 402 m. Uprostred nich boli vytesané 30 cm hlboké rytie do ktorých sa lanovkou naviezlo 106 m³ humusu. Do terás bolo vysadených 1026 sadenic smrekovca, borovice, rakytníka, dráča, svibu, vŕchlieho zôbu a bršlenu. Stromy postupne vytvorili pôdu do ktorej prirodzene prirúdli ďalšie dreviny. Dnes pôvodnú "holú" históriu Šútovskej skaly pripomínajú už len archívne fotografie.

Pohľad na skalné terasy v roku 1965

Celkový pohľad na Šútovska skalu v roku 1979

Súčasný stav
Šútovskej skaly

Borovica Gemma - stav v roku 1965
Austrian pine (1965)

Detail skaly v roku 1973

Budova Odborného zivodu LESOV SR v Zšane,
ktorý túto lokalitu zriadil a udržiava
The building of the Forest Enterprise Zšana,
the founder and manager of the site

Ako dôkaz **jedinečnej schopnosti lesa tvoriť, chrániť a uzdravovať krajinu bola táto lokalita v roku 2008 vyhlásená Lesmi Slovenskej republiky, š.p., Banská Bystrica, za "Významné lesnícke miesto".**

SPECIAL
FORESTRY
SITE

This is the site associated with a great achievement of Slovak forestry. Back in 1960, a rocky cliff was created by the blasting of the slope for the construction of Krpeľavý Dam. The bare limestone face was a "double trouble": Not only was it a "bone" on the local landscape, but falling rock also compromised safety of traffic on the local road. To minimise the disturbing effect left behind by blasting, six 5-metre wide terraces with the total length of 402 metres were cut into the rock face. In their middle section, 30 cm deep tubs were cut to hold 106 m³ of humus delivered to by a cable yarding system. The terraces were then planted by 1026 transplants of the European larch, Austrian pine, European spruce, sea-buckthorn, common dogwood, European privet, and the common spindle tree. With the help of planted greenery, a layer of soil was gradually formed and other tree species naturally followed the "pioneers". To date, the original "bare rock" of the Šútovska skala is remembered only by archive photographs. In 2008, the Forests of the Slovak Republic, state enterprise Banská Bystrica awarded this site, which represents unique living evidence of the ability of forest to create, protect and improve landscape features, the status of the "Special Forestry Site."

Šútovska skalu vyhlásil podnik LESY Slovenskej republiky, Banská Bystrica, v roku 2008 za „významné lesnícke miesto“

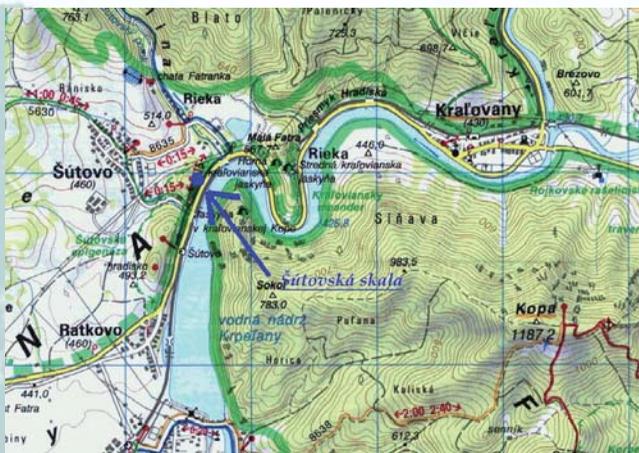

Za **významné lesnícke miesta** sa vyhlasujú stromy, parky, budovy, stavby, zariadenia, osady, pamätníky, cintoríny a iné podobné lokality, ktoré dokumentujú podiel lesníkov na histórii Slovenska.

Doposiaľ boli za významné lesnícke miesta vyhlásené tieto: Poľovnícky zámoček v Topoľčiankach, Park v Topoľčiankach, Sochárske dielo Alojza Štróbla v Topoľčiankach Partizánske bunkre Matúšová pri Pohronskom Bukovci v Nízkych Tatrách, Rodný dom profesora Stolína v Sobranceach, Bývalá lesnícka škola v Remetských Hámroch, Kaštieľ pri Morskom Oku vo Vihorlate, Lesnícky cintorín na Čiernom Váhu, Lesnícka osada Čierny Váh, Miesto namerania rekordného mrazu v roku 1929 vo Víglaší.

KDE ŠÚTOVSKÚ SKALU NÁJDETE?

Nachádza sa medzi dvomi odbočkami do obce Šútovo, na pravej strane cesty v smere do Martina, ktorá v týchto miestach kopíruje pravý breh Krpelianskej priehrady. Miesto označuje informačná tabuľa umiestnená na malom cestnom parkovisku, pri ktorom začína oporný múr. Zalesená skalná stena je priamo nad týmto múrom.

Šútovská skala sa nachádza na exponovanom mieste. Prosíme, aby ste sa z dôvodu osobnej bezpečnosti, ako aj bezpečnosti cestnej premávky pod skalou na skalu neliezli.

Letecké snímky s pohľadom na Šútovskú skalú

O Významné lesnícke miesto Šútovská skala sa stará **Odštepňý závod LESOV SR v Žiline**. Tu môžete získať aj podrobnejšie informácie na telefónnom čísle: 041/5172474.

Vydali LESY SR

Edícia: Významné lesnícke miesta Slovenska
Text a fotografie: Ladislav Bihari, Ján Mičovský
Grafická úprava: NLC
2008